Streekarchief Midden-Holland

Klein Amerika 20
2806 CA Gouda
Telefoon: (0182) 52 18 21
info@samh.nl
www.samh.nl

Aan de raden van de gemeenten Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas

Gouda, 14 april 2026

ons kenmerk:	026.019	uw kenmerk:	nvt
		uw brief van:	nvt
behandeld door:	[redacted]		
telefoonnummer:	0182-[redacted]		
betreft:	Programmabegroting 2027-2030		

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de ontwerp-Programmabegroting 2027–2030 van het Streekarchief Midden-Holland. Het dagelijks bestuur is voornemens deze begroting op 2 juli 2026 ter vaststelling aan het algemeen bestuur voor te leggen.

Conform artikel 8 van de Gemeenschappelijke regeling Streekarchief Midden-Holland stellen wij u in de gelegenheid een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting. Wij verzoeken u vriendelijk uw zienswijze uiterlijk 9 juni 2026 aan ons kenbaar te maken. Uw reactie kunt u richten aan het dagelijks bestuur van het streekarchief, ter attentie van [redacted], via [redacted]@samh.nl.

Inhoudelijke koers: toenemende opgaven en verantwoordelijkheden
Het Streekarchief Midden-Holland ontwikkelt zich in 2027 verder als een toekomstbestendige en innovatieve partner voor de aangesloten gemeenten. Deze ontwikkeling is een noodzakelijke reactie op:

- de voortgaande digitalisering van overheidsinformatie;
- de toenemende complexiteit van informatiehuishouding;
- strengere wettelijke eisen aan transparantie, openbaarheid en verantwoording.

Het streekarchief vervult hierin een essentiële rol bij het waarborgen van een betrouwbare overheid. Het duurzaam toegankelijk en vindbaar houden van informatie is een randvoorwaarde voor bedrijfsvoering, rechtszekerheid, democratische controle en historisch onderzoek.

Tegelijkertijd groeit de rol van het streekarchief richting ambtenaren, inwoners en onderzoekers. De vraag naar digitale toegankelijkheid, herbruikbare data en publieksgerichte dienstverlening neemt toe en vraagt om blijvende investeringen.

Toenemende druk door wettelijke en digitale ontwikkelingen
De Programmabegroting 2027 laat zien dat de opgaven voor het streekarchief verder toenemen:

- *Versnelling door gewijzigde Archiefwet*
  De verkorting van de overbrengingstermijn van twintig naar tien jaar leidt tot een structureel hogere instroom van (digitale) archieven. Dit vraagt om intensievere begeleiding van gemeenten en verhoogt de werkdruk aanzienlijk. Dit geldt ook voor de Verbonden Partijen die het streekarchief hebben aangewezen als archiefbewaarplaats en waar het archieftoezicht intensiever voor wordt.
- *Structurele opgave digitale archivering (e-depot)*
  Het e-depot ontwikkelt zich van project naar structurele kerntaak. Dit brengt blijvende kosten met zich mee voor beheer, doorontwikkeling en aansluiting op gemeentelijke systemen. Als toevoeging op de Programmabegroting wordt een memo als bijlage meegestuurd, met een verduidelijking van de kostenstructuur per gemeente, zoals akkoord bevonden in ons algemeen bestuur.
- *Toenemende eisen aan digitale toegankelijkheid en data*
  Verdere digitalisering en het beschikbaar stellen van archieven als (linked) open data zijn noodzakelijk om aan maatschappelijke en bestuurlijke verwachtingen te blijven voldoen.

Tegelijkertijd constateren we dat het goed gaat met het streekarchief. Het behaalde een zeer goede score in de Kwaliteitsmonitor Dienstverlening. Deze monitor laat zien hoe bezoekers de dienstverlening ervaren van alle Nederlandse archieven. De resultaten tonen aan dat gebruikers tevreden zijn over onder andere de toegankelijkheid van informatie, de service door de medewerkers en de digitale voorzieningen. De positieve beoordeling bevestigt dat het streekarchief zijn dienstverlening goed op orde heeft. Ook het aantal vrijwilligers dat zich wil inzetten voor het nader toegankelijk maken van archiefbronnen groeit elk jaar. Zo ontstaat een grote betrokkenheid en verbinding met de regio en daarbuiten.

Financiële kaders: spanning tussen realiteit en indexering
De begroting 2027 is opgesteld op basis van de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden (FKGR), met een gemiddelde indexering van 3,8% voor lonen en prijzen. Wij constateren dat de gehanteerde systematiek vanaf 2027, in tegenstelling tot voorgaande jaren gebaseerd op prijs BBP, aanzienlijk afwijkt van de feitelijk verwachte loonontwikkeling**.** De door het CPB verwachte loonstijging (circa 6,3% inclusief nacalculatie) ligt substantieel hoger dan de gehanteerde 4,53%. Hierdoor ontstaat een reëel risico dat de indexering komende jaren niet toereikend is om de werkelijke (structurele) kostenstijgingen op te vangen**.**

Het uitgangspunt van de FKGR is een waardevaste compensatie. Indien in de praktijk blijkt dat deze compensatie onvoldoende is, achten wij het noodzakelijk dat dit verschil alsnog wordt gecompenseerd.

Zonder deze correctie ontstaat een structureel tekort dat buiten de invloedssfeer van het streekarchief ligt en feitelijk neerkomt op een impliciete bezuiniging.

Kwetsbaarheid van de organisatie
Het Streekarchief Midden-Holland is een compacte organisatie die grotendeels wettelijke taken uitvoert. De begroting biedt, ondanks de afgelopen jaren weer wat herstelde eigen vermogenspositie, nauwelijks ruimte voor het opvangen van tegenvallers**.** Tegelijkertijd zijn er meerdere risico's die zich moeilijk laten beheersen, waaronder cao-ontwikkelingen en stijgende huisvestingslasten door geopolitieke en economische onzekerheden. In combinatie met de toenemende taken en verantwoordelijkheden betekent dit dat de financiële rek beperkt is. Verdere druk op de begroting zal direct gevolgen hebben voor de uitvoering van wettelijke taken, de ondersteuning van gemeenten en de kwaliteit en toegankelijkheid van informatie.

Slot
Met deze programmabegroting waarborgt het streekarchief de continuïteit van zijn dienstverlening en blijft het investeren in een toekomstbestendige informatievoorziening voor de regio. Voor verdere toelichting zijn wij uiteraard bereid met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur,

T. van Vugt,
Voorzitter bestuur SAMH en wethouder gemeente Gouda

[redacted]
Secretaris en directeur-streekarchivaris

Bijlagen:
- Programmabegroting 2027-2030 Streekarchief Midden-Holland
- Memo verantwoording kostenstructuur e-depot 2027-2030

Aan het Algemeen Bestuur van de
gemeenschappelijke regeling
Streekarchief Midden-Holland
Klein Amerika 20
2806 CA GOUDA

Programmabegroting 2027 - 2030

Vastgesteld door:
Dagelijks bestuur d.d. 11 maart 2026
Algemeen bestuur d.d. 2 juli 2026

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2027 - 2030

1 Beleidsbegroting Programma's 3
1.1 Inleiding 4
1.2 De programma's 6
1.2.1 In bewaring nemen 6
1.2.2 Bewaren en beheren 6
1.2.3 Ontsluiten/ beschikbaar stellen 7
1.2.4 Educatie, advisering en toezicht 7
1.2.5 Algemene dekkingsmiddelen 8
2 Beleidsbegroting Paragrafen 9
2.1 Financiële paragrafen 10
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 10
2.2.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting 10
2.2.2 Overzicht van baten en lasten per programma 12
2.2.3 Overzicht van baten en lasten per taakveld 13
2.2.4 Incidentele baten en lasten 13
2.2.5 Structureel begrotingssaldo 13
2.2.6 Investeringen 2026 – 2030 14
2.2.7 Geprognosticeerde balans per 1 januari (€) 15
2.2.8 EMU-saldo 16
2.3 Treasury 16
2.4 Bedrijfsvoering 18
2.4.1 Personeel & Organisatie 18
2.4.2 Financiën 18
2.4.3 Huisvesting 19
2.4.4 Communicatie 20
2.4.5 Informatievoorziening en automatisering 20
2.5 Openbaarheid 20
3. Financiële begroting van Baten en Lasten 2027 21
3.1 Begroting van baten en lasten (x € 1) 22
3.2 Overzicht reserves en voorzieningen (€) 23
3.3 Verdeling bijdragen 2027 24

1 Beleidsbegroting Programma's

Deel I Programmaplan

1.1 Inleiding

Het Streekarchief Midden-Holland positioneert zich in 2027 als toekomstbestendige en innovatieve partner voor de aangesloten gemeenten op het gebied van duurzaam informatie- en archiefbeheer. In een context van verdergaande digitalisering, de toenemende complexiteit van informatiehuishouding en strengere eisen aan transparantie en verantwoording, versterkt het streekarchief zijn adviserende en ondersteunende rol. Daarbij ligt de nadruk op digitale duurzaamheid, kwaliteitsverbetering van informatiebeheer aan de voorkant van het proces en het waarborgen van blijvende toegankelijkheid van zowel analoge als digitale archieven.

Het streekarchief draagt bij aan een betrouwbare overheid door informatie duurzaam toegankelijk, authentiek en vindbaar te houden ten behoeve van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Daarbij wordt actief ingespeeld op landelijke ontwikkelingen rondom open overheid, informatiebeveiliging en datagedreven werken.

Voor inwoners, onderwijs en onderzoekers ontwikkelt het streekarchief zich verder als eigentijdse en publieksgerichte erfgoedinstelling. Door inzet van digitale dienstverlening, online toegang tot collecties en gerichte publieksactiviteiten wordt de geschiedenis van de regio Midden-Holland breder en laagdrempeliger ontsloten. Samenwerking met maatschappelijke en culturele partners in de regio wordt daarbij geïntensiveerd.

De loon- en prijsontwikkelingen blijven ook de komende jaren een aandachtspunt. Bij het opstellen van de begroting 2027 is bijvoorbeeld nog niet bekend hoe de Cao-onderhandelingen (Cao Gemeenten/SGO) voor 2027 e.v. uitpakken. De huidige Cao heeft een looptijd t/m 31 maart 2027. Ook de Geopolitieke ontwikkelingen brengen risico's met zich mee.

Voor de indexering en loonkostenontwikkeling hanteert het Streekarchief de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden. De hierop gebaseerde indexering voor de begroting van het Streekarchief 2027 bedraagt 3,8%, een gewogen gemiddelde uit de percentages voor de loonkosten (4,53%) en materiële kosten (2,6%). Voor de jaren 2028 t/m 2030 is in de programmabegroting ook de bovenstaande indexering toegepast. Uitzondering daarop zijn de dotatie aan de voorziening voor het onderhoud van het Gouwedepot en de huur van de Chocoladefabriek. Hiervoor wordt respectievelijk uitgegaan van een index van 7,5% en 3,5%.

Vanaf 2027 werkt de FKGR bij het bepalen van de loon- en prijsindex met nieuwe systematiek op basis van prijs Bbp en niet meer op basis van de CPB-indices voor lonen en prijzen overheid. De verwachte loonontwikkeling volgens het CPB voor 2027 bedraagt 5,7% en inclusief de nacalculatie voor 2025 en 2026 totaal 6,3%. Dit percentage wijkt sterk af van de ontwikkeling prijs Bbp. Doordat het verschil meer dan 2% bedraagt corrigeert de FKGR de indexering naar prijs Bbp 2,53% met een maximum opslag van 2%. Hiermee komt de indexering voor beloning van werknemers uit op 4,53% wat significant lager is dan de verwachting van het CPB. Uitgangspunt binnen de afspraken over de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) is dat de gehanteerde indexatie leidt tot een waardevaste compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Mocht in de uitvoering blijken dat de feitelijke kostenstijgingen hoger uitvallen dan de geadviseerde indexatie, dan achten wij het noodzakelijk dat het verschil alsnog wordt gecompenseerd. Hiermee voorkomen we dat het Streekarchief geconfronteerd wordt met een structureel tekort dat buiten onze beïnvloedingssfeer ligt en hiermee een (verkapte) bezuiniging.

Enkele belangrijke inhoudelijke punten die terugkomen in de begroting 2027 zijn:

De verdere doorontwikkeling, optimalisatie en structurele inbedding van het e-depot voor de aangesloten gemeenten. In 2027 ligt de nadruk op het duurzaam beheren van overgebrachte digitale archieven, het verbeteren van koppelvlakken met gemeentelijke informatiesystemen en het actualiseren en toepassen van de vastgestelde verdeelsleutel voor kostenverrekening, op basis van praktijkervaring en volumegroei.

De uitvoering van de wettelijke advies- en toezichtstaak en de overige wettelijke taken, waaronder beheer, behoud en beschikbaarstelling van archieven, volgens de geldende Archiefwet. Als gevolg van de inwerkingtreding van de gewijzigde Archiefwet, waarbij de overbrengingstermijn is verkort van twintig naar tien jaar, wordt in 2027 nadrukkelijk ingezet op het begeleiden van gemeenten bij het versneld en planmatig overbrengen van zowel analoge als digitale archieven. Dit kan leiden tot een toename van het aanbod en een hogere werkdruk. Als aanvullende capaciteit of middelen noodzakelijk blijken, wordt dit tijdig bestuurlijk afgestemd met het bestuur en de deelnemende gemeenten.

De verdere uitvoering van het digitaliseringsbeleid, gericht op het vergroten van de toegankelijkheid en het gebruik van de collecties. In 2027 worden aanvullende archiefbestanden en bronnen gedigitaliseerd en via internet beschikbaar gesteld aan inwoners, onderzoekers en andere belangstellenden. Daarbij wordt blijvend ingezet op het waar mogelijk aanbieden van datasets als linked open data, zodat hergebruik, data-analyse en koppeling met andere erfgoed- en overheidsinformatie worden gefaciliteerd.

In de Programmabegroting 2027 zijn de ambities en inspanningen van het Streekarchief Midden-Holland vastgelegd. De begroting is ingericht op basis van de vijf programma’s. De volgende programma’s zijn gedefinieerd: In bewaring nemen, Bewaren en beheren (inclusief e-Depot), Ontsluiten en beschikbaarstellen, Educatie, advisering en toezicht en Algemene dekkingsmiddelen. Per programma is beschreven hoe de effecten bereikt worden:

- Wat zijn de doelstellingen?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Met deze begroting wordt de continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening aan zowel publiek als gemeentes gegarandeerd en blijft het streekarchief investeren in duurzame bewaring van documenten en informatie.

1.2 De programma's

De visie van het Streekarchief Midden-Holland wordt concreet vertaald in de volgende programma's:
- 1. In bewaring nemen
- 2. Bewaren en beheren
- 3. Ontsluiten/ beschikbaar stellen
- 4. Educatie, advisering en toezicht
- 5. Algemene dekkingsmiddelen

De programma's hebben een vaste opzet. Het eerste deel van het programma gaat in op de vraag: Wat willen we bereiken? Hierin komen de aan het programma gekoppelde doelstellingen aan de orde. In het tweede deel – Wat gaan we daarvoor doen? – worden de activiteiten besproken die voor het betreffende programma in begrotingsjaar 2026 van belang zijn. Het derde deel beantwoordt de vraag "Wat mag het kosten?" met een overzicht van de baten en lasten.

1.2.1 In bewaring nemen

Doelstellingen:
- Bouwen aan het geheugen van de regio
- Faciliteren van gemeenten bij archiefzorg

Wat gaan we ervoor doen?
- Verwerven van particuliere archieven en collecties
- Verwerven overheidsarchieven en collecties
- Faciliteren archiefbewerking door gemeenten
- Opslag van niet overgebracht archief

Wat mag het kosten?

In bewaring nemen	Rekening 2025	Begroting 2026	**Begroting** 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-146.210	-156.318	-158.317	-164.333	-170.577	-177.059
Lasten	32.267	32.663	33.461	34.943	36.492	38.109
Saldo	**-113.943**	**-123.655**	**-124.856**	**-129.390**	**-134.085**	**-138.949**

1.2.2 Bewaren en beheren

Doelstelling:
- Het in stand houden en benutten van de archiefbewaarplaats in fysieke en digitale vorm
- Professioneel beheer van de in de bewaarplaats opgeslagen archieven en collecties

Wat gaan we ervoor doen?
- Materieel beheer archieven en collecties
- Administratief beheer overgebrachte archieven en collecties
- Toegankelijk maken beheerde archieven en collecties
- Nader toegankelijk maken archieven en collecties
- Beheer van de archiefbewaarplaats
- Verhuur opslagruimte aan externe partijen
- Ontwikkeling en beheer e-depot

Wat mag het kosten?

Bewaren en beheren	Rekening 2025	Begroting 2026	**Begroting 2027**	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-1.013.792	-1.032.034	-1.069.675	-1.110.322	-1.152.513	-1.196.310
Lasten	831.454	876.598	906.722	942.670	975.662	1.013.874
Saldo	**-182.338**	**-155.436**	**-162.953**	**-167.652**	**-176.851**	**-182.436**

1.2.3 Ontsluiten/ beschikbaar stellen

Doelstelling:

- Het in stand houden en benutten van de publieksruimte van het Streekarchief in de Chocoladefabriek
- Archieven en toegangen zijn raadpleegbaar via de website en in de studiezaal
- Registreren en afhandelen van (aan)vragen archieven door gemeenten en onderzoekers

Wat gaan we ervoor doen?

- Facilitair beheer studiezaal
- Beschikbaar stellen bronnen studiezaal
- Beschikbaar stellen archiefstukken studiezaal en educatie
- Beschikbaarstelling bronnen website
- Uitlenen archiefstukken aan deelnemers GR en ODMH
- Uitlening archieven externe partijen
- Leveren van reproducties
- Afhandelen klantvraag

Wat mag het kosten?

Ontsluiten/ beschikbaar stellen	Rekening 2025	Begroting 2026	**Begroting 2027**	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-642.476	-649.461	-673.354	-698.942	-725.501	-753.071
Lasten	417.957	433.911	460.992	481.637	503.212	525.758
Saldo	**-224.518**	**-215.550**	**-212.362**	**-217.305**	**-222.289**	**-227.312**

1.2.4 Educatie, advisering en toezicht

Doelstelling:

- Archief in het geschiedenisonderwijs, bewustwording van de eigen omgeving én kennis over praktische tools voor verenigingen, kerken enz. voor het beheer van het eigen archief
- Het in stand houden en benutten van regionale Historische Ontmoetingspunten
- Streekarchief op de kaart zetten en laagdrempelig maken
- Toezicht houden op de duurzame toegankelijkheid van de informatiehuishouding van gemeenten
- Adviseren bij complexe informatievraagstukken die voortvloeien uit de snelle technologische veranderingen/ digitalisering en implementatie van nieuwe wetgeving zoals de nieuwe Archiefwet en de Wet Open Overheid.

Wat gaan we ervoor doen?

- Onderwijs over archiefonderzoek

- Onderwijs over (lokale) geschiedenisonderwerpen voor de jeugd
- Onderwijs over (lokale) geschiedenis voor volwassenen
- Workshops archiefbeheer voor particulieren
- Rondleidingen Gouwedepot
- Bijdragen aan Historische OntmoetingsPunten (HOP)
- Redactionele bijdragen aan historische publicaties en uitingen
- Commissie naamgeving openbare ruimte
- Regionaal Kennis- en Innovatieplatform
- Voorlichting informatiebeheer
- Advies m.b.t. archiefbewerkingsprojecten
- Gevraagd advies Informatiebeheer
- Periodieke hotspotmonitor
- Toetsing van vernietigingslijsten
- Inspectie (toezicht op archieven)
- KPI-verslagen
- Strategisch Informatie Overleg (SIO)

Wat mag het kosten?

Educatie, advisering en toezicht	Rekening 2025	Begroting 2026	**Begroting** 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-336.579	-273.358	-283.405	-294.175	-305.353	-316.957
Lasten	257.528	198.779	206.621	214.845	224.335	235.727
Saldo	**-79.051**	**-74.579**	**-76.784**	**-79.330**	**-81.018**	**-81.230**

1.2.5 Algemene dekkingsmiddelen

In het kader van de aanpassingen van het BBV op basis van de voorstellen van de commissie Depla is de overhead samengebracht in een apart programma. Vanaf de begroting 2018 is het verplicht om de overheadkosten apart inzichtelijk te maken. Hiervoor is in een programma Algemene dekkingsmiddelen toegevoegd.

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de bijdragen van de deelnemende gemeenten en inkomsten uit dienstverlening en cursussen. De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit verplichte overzicht gepresenteerd. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de begroting geen overzicht met indicatoren.

Wat mag het kosten?

Overhead	Rekening 2025	Begroting 2026	**Begroting** 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-23.275	-19.955	-21.955	-21.955	-21.955	-21.955
Lasten	582.154	589.175	598.910	615.632	636.199	651.882
Saldo	**558.880**	**569.220**	**576.955**	**593.677**	**614.244**	**629.927**

2 Beleidsbegroting Paragrafen

2.1 Financiële paragrafen

Inleiding
Op de programmabegroting is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van toepassing. Het BBV schrijft verplicht de volgende paragrafen voor, die ook voor het Streekarchief van toepassing zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheid

Niet van toepassing zijn:

- Lokale heffingen
- Onderhoud Kapitaalgoederen
- Bestuurlijke participaties
- Grondbeleid

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.2.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het Streekarchief beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door het Streekarchief;
c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen
Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Streekarchief in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

Weerstandscapaciteit
Principieel is gekozen om geen grote reserve in de GR SAMH op te potten om financiële risico's op te vangen. Waar nodig wordt teruggevallen op de gemeenten. Via de jaarlijkse risicoanalyse bij de begrotingsbehandeling wordt het jaarlijks gewenste weerstandsvermogen bepaald en opgenomen in de begroting. Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen de bedrijfsvoering faciliteert, daarom dient voor inzet van tijdelijk personeel bij verzuim, afkoop bij (gedwongen) uitstroom, datalekken, schade aan of diefstal van documenten en aanpassingen IT-infrastructuur. Voor de overige risico's (uittreding deelnemers, contractbeëindiging huur Gouwedepot, wettelijke risico's ten aanzien van de AVG) moeten de gemeenten in hun archiefbegroting voorzieningen treffen.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde standen is als volgt:

Algemene reserve: € 172.054 (geprognosticeerde stand per begin 2027)

Risicoanalyse
Risico's ontstaan uit wettelijke ontwikkelingen en vraagstukken (b.v. op het gebied van de AVG of Auteursrecht), personele calamiteiten (ziekteverzuim en uitstroom), materiële calamiteiten (verlies of diefstal van documenten), organisatorische veranderingen (uittreding deelnemers) en snelle digitale ontwikkeling (knelpunten in de digitale raadpleging). De risico's liggen bij het SAMH. Het SAMH neemt voldoende beheersmaatregelen om de risico's te minimaliseren. Nooit uitgesloten kan worden dat incidenten zich toch voordoen waardoor als voorbeeld het Auteursrecht boetes kunnen worden opgelegd. Door de in die wet vastgestelde hoogte van zo'n boete zal dit naar verwachting de begrotingsomvang van het SAMH al snel overschrijden.

Volgens de uitgangspunten in de *nota reserves en voorzieningen* worden deze risico's voortdurend gemonitord en wordt daarover via de maraps gerapporteerd. Dit geldt als onderbouwing voor de vaststelling van het gewenste weerstandsvermogen. Er worden echter op dit moment geen andere risico's verwacht dan die in de nota reserves en voorzieningen staan geformuleerd.

De risico-inventarisatie levert een totaal aan gekwantificeerde risico's op van € 214.000. Uitgaande van het door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) geadviseerde zekerheidspercentage van 90% wordt het gewenste weerstandvermogen op basis van deze risico-inventarisatie vastgesteld op € 192.600.

Het streefsaldo van het weerstandsvermogen bedraagt dus € 192.600. De aanwezige weerstandscapaciteit bedraagt op 1 januari 2027 op basis van het ex-ante begrotingssaldo 2026 naar verwachting € 172.054. Geconcludeerd kan worden dat de berekende aanwezige weerstands-capaciteit 89,3% van het gewenste weerstandvermogen bedraagt. In de programmabegroting 2026 was dit 68,1%.

Financiële kengetallen
Het opnemen van financiële kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van SAMH. Kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	-10,2%	-6,3%	-7,5%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-10,2%	-6,3%	-7,5%
solvabiliteitsratio	49,4%	46,2%	49,7%
structurele exploitatieruimte	1,9%	0,3%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
netto schuldquote	-6,4%	-5,8%	-3,9%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-6,4%	-5,8%	-3,9%
solvabiliteitsratio	51,6%	51,6%	52,3%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Het kengetal netto schuldquote geeft het niveau weer van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
Het kengetal solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het Streekarchief in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Deze ratio is over de jaren heen gezien stabiel.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

2.2.2 Overzicht van baten en lasten per programma

In onderstaand overzicht worden meerjarig per programma alle lasten, baten en het saldo weergegeven. De programma's zijn volgens de nieuwe Producten- en Diensten Catalogus opgesteld. Ook de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves zijn gespecificeerd per programma. Het overzicht sluit met het totaal saldo voor het desbetreffende begrotingsjaar.

Omschrijving	Realisatie 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten						
In bewaring nemen	32.267	-146.210	-113.943	32.663	-156.318	-123.655
Bewaren en beheren	831.454	-1.013.792	-182.338	876.598	-1.032.034	-155.436
Ontsluiten/beschikbaar stellen	417.957	-642.476	-224.518	433.911	-649.461	-215.550
Educatie, advisering en toezicht	257.528	-336.579	-79.051	198.779	-273.358	-74.579
Overhead	582.154		582.154	589.175		589.175
Treasury	-	-17.183	-17.183	-	-14.000	-14.000
Totaal baten en lasten	**2.121.361**	**-2.156.240**	**-34.879**	**2.131.126**	**-2.125.171**	**5.955**
Mutaties reserves						
Overhead	-	-6.092	-6.092	-	-5.955	-5.955
Totaal mutaties reserves	**-**	**-6.092**	**-6.092**	**-**	**-5.955**	**-5.955**
Resultaat	**2.121.361**	**-2.162.332**	**-40.971**	**2.131.126**	**-2.131.126**	**-**

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten						
In bewaring nemen	33.461	-158.317	-124.856	34.943	-164.333	-129.390
Bewaren en beheren	906.722	-1.069.675	-162.953	942.670	-1.110.322	-167.652
Ontsluiten/beschikbaar stellen	460.992	-673.354	-212.362	481.637	-698.942	-217.305
Educatie, advisering en toezicht	206.621	-283.405	-76.784	214.845	-294.175	-79.330
Overhead	598.910		598.910	615.632	-	615.632
Treasury	-	-16.000	-16.000	-	-16.000	-16.000
Totaal baten en lasten	**2.206.706**	**-2.200.751**	**5.955**	**2.289.727**	**-2.283.772**	**5.955**
Mutaties reserves						
Overhead	-	-5.955	-5.955	-	-5.955	-5.955
Totaal mutaties reserves	**-**	**-5.955**	**-5.955**	**-**	**-5.955**	**-5.955**
Resultaat	**2.206.706**	**-2.206.706**	**-**	**2.289.727**	**-2.289.727**	**-**

Omschrijving	Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten						
In bewaring nemen	36.492	-170.577	-134.085	38.109	-177.059	-138.949
Bewaren en beheren	975.662	-1.152.513	-176.851	1.013.874	-1.196.310	-182.436
Ontsluiten/beschikbaar stellen	503.212	-725.501	-222.289	525.758	-753.071	-227.312
Educatie, advisering en toezicht	224.335	-305.353	-81.018	235.727	-316.957	-81.230
Overhead	636.199	-	636.199	651.882	-	651.882
Treasury	-	-16.000	-16.000	-	-16.000	-16.000
Totaal baten en lasten	**2.375.900**	**-2.369.945**	**5.955**	**2.465.351**	**-2.459.396**	**5.955**
Mutaties reserves						
Overhead	-	-5.955	-5.955	-	-5.955	-5.955
Totaal mutaties reserves	**-**	**-5.955**	**-5.955**	**-**	**-5.955**	**-5.955**
Resultaat	**2.375.900**	**-2.375.900**	**-**	**2.465.351**	**-2.465.351**	**-**

In dit overzicht zijn opbrengsten met een minteken weergegeven.

2.2.3 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, schrijft het BBV een uniforme indeling in taakvelden voor. De bijbehorende baten en lasten worden aan die taakvelden toegerekend.

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2027		Begroting 2028	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	1.607.795	-2.184.751	1.674.095	-2.267.772
0.4	Overhead	598.910	-	615.632	-
0.5	Treasury	-	-16.000	-	-16.000
0.10	Mutaties reserves	-	-5.955	-	-5.955
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	-	-	-	-
Totaal taakvelden		**2.206.706**	**-2.206.706**	**2.289.727**	**-2.289.727**

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2029		Begroting 2030	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	1.739.701	-2.353.945	1.813.469	-2.443.396
0.4	Overhead	636.199	-	651.882	-
0.5	Treasury	-	-16.000	-	-16.000
0.10	Mutaties reserves	-	-5.955	-	-5.955
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	-	-	-	-
Totaal taakvelden		**2.375.900**	**-2.375.900**	**2.465.351**	**-2.465.351**

In dit overzicht zijn opbrengsten met een minteken weergegeven.

2.2.4 Incidentele baten en lasten

De meerjarenbegroting van het Streekarchief Midden-Holland bevatten geen baten en lasten die een incidenteel karakter hebben. Het begrip incidenteel wordt in de ‘Notitie incidentele en structurele baten en lasten’ van de commissie BBV omschreven als baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, waarbij het van belang is dat het gaat om ‘eenmalige zaken’.

2.2.5 Structureel begrotingssaldo

Omdat de begroting van het Streekarchief Midden-Holland uitsluitend structurele baten en lasten bevat, is het structurele begrotingssaldo gelijk aan het saldo van de meerjarenbegroting

Structureel begrotingsaldo	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Saldo van baten en lasten	5.955	5.955	5.955	5.955	5.955
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-5.955	-5.955	-5.955	-5.955	-5.955
Begrotingssaldo na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	0	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2.2.6 Investeringen 2026 – 2030

Vanwege ontbrekende personeelscapaciteit bij zowel streekarchief als leverancier zijn een aantal vervangingsinvesteringen verplaatst van 2025 naar 2026. Dit betreft onder andere de vervanging van de raadpleegomgeving en de hardware van de werkplekken (als onderdeel van de transfer naar de ODMH). In alle jaren daarna zijn kleinere vervangingsinvesteringen op ICT-gebied geraamd. De kolom Begroting 2026 in onderstaande tabel omvat niet alleen de investeringen uit de Programmabegroting 2025, maar ook de uitgestelde investeringen.
Als vervolg op de businesscase in 2022 is in 2023 gestart met de vorming van een gezamenlijk e-depot, dat door het Streekarchief beheerd zal worden. In de jaren 2028 en 2029 worden hier investeringen voor verwacht.

Investeringen	Begroting * 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
e-Depot	0	0	18.000	10.000	0
Gouwedepot	3.500	0	0	0	0
Automatisering	65.000	8.500	13.100	53.000	4.000
Totaal	**68.500**	**8.500**	**31.100**	**63.000**	**4.000**

* aangepast aan nieuw ste inzichten

2.2.7 Geprognosticeerde balans per 1 januari (€)

Geprognostiseerde balans per 1 januari (€)

	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa met economisch nut	236.101	276.035	258.324	254.896	278.374	237.908
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa						
Overige vorderingen	287.500	287.000	287.000	287.000	287.000	287.000
Overlopende activa	35.632	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Liquide middelen	132.239	78.219	59.230	50.961	8.199	23.486
	455.371	400.219	381.230	372.961	330.199	345.486
Totaal activa	691.473	676.254	639.554	627.857	608.573	583.394
PASSIVA						
Eigen vermogen						
Egalisatiereserve	172.054	172.054	172.054	172.054	172.054	172.054
Bestemmingsreserves	169.748	163.793	157.838	151.883	145.928	139.973
	341.802	335.847	329.892	323.937	317.982	312.027
Voorzieningen						
Egalisatie onderhoud	113.865	105.407	74.662	68.920	55.591	36.367
Vaste schulden						
Onderhandse leningen	0	0	0	0	0	0
Vlottende passiva						
Overige schulden	60.091	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Overlopende passiva	175.715	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
	235.806	235.000	235.000	235.000	235.000	235.000
Totaal Passiva	691.473	676.254	639.554	627.857	608.573	583.394

2.2.8 EMU-saldo

Het is verplicht het EMU-saldo meerjarig op te nemen in de begroting. Tezamen met de geprognotiseerde balans geeft het inzicht in de toekomstige ontwikkelingen van de financieringsbehoefte van het Streekarchief Midden-Holland.

	Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1.	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan / onttrekking uit reserves	34.879	-5.955	-5.955	-5.955	-5.955	-5.955
2.	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	37.095	28.584	32.887	34.527	39.523	33.466
3.	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	16.222	17.439	18.747	20.153	21.664	23.289
4.	Investeringen in materiële vaste activa die worden geactiveerd	42.234	68.500	8.500	31.100	63.000	4.000
5.	Baten uit bijdragen derden niet verantwoord in de exploitatie of in mindering op post 4	0	0	0	0	0	0
6.	Desinvesteringen en baten materiële vaste activa niet verantwoord in exploitatie	0	0	0	0	0	0
7.	Aankoop grond en uitgaven voor bouwrijp maken	0	0	0	0	0	0
8.	Baten bouwgrondexploitties voor zover niet verantwoord in de exploitatie	0	0	0	0	0	0
9.	Lasten op balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0
10.	Lasten ivm transacties met derden niet tlv exploitatie (post 1) of de andere posten en rechtstreeks ten last van de reserves	0	0	0	0	0	0
11.	Verkoop effecten						
a.	- gaat u effecten verkopen	0	0	0	0	0	0
b.	- verwachte boekwinst op exploitatie	0	0	0	0	0	0
12.	Berekend EMU-saldo 12 = (1+2+3-4+5+6-7+8-9-10-11)	45.962	-28.432	37.179	17.625	-7.768	46.801

2.3 Treasury

Het Streekarchief Midden-Holland is een gemeenschappelijke regeling, waarvan de kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten en de ODMH volgens een verdeelsleutel.

Het treasurybeleid van het Streekarchief Midden-Holland is een voortzetting van het bestaande beleid, zoals vastgelegd in het in oktober 2002 door het algemeen bestuur van het Streekarchief goedgekeurde beleggingsstatuut van de financiële verordening.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet volgens de Wet Fido legt een beperking op aan de omvang van de korte netto schuld van de gemeenschappelijke regeling om grote rentefluctuaties te voorkomen. De toegestane kasgeldlimiet is 8,2% van de begroting. Voor de gemeenschappelijke regeling 8,2% van € 2.206.706 = € 180.950. De kasgeldlimiet wordt dus niet overschreden.

	Gerealiseerd 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Omvang begroting per 1 januari	2.121.361	2.131.126	2.206.706	2.289.727	2.375.900	2.465.351
(1) Toegestane kasgeldlimiet						
- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
- in bedrag	€ 173.952	€ 174.752	€ 180.950	€ 187.758	€ 194.824	€ 202.159
(2) Omvang vlottende korte schuld						
Opgenomen gelden < 1 jaar	€ 60.091	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Schuld in rekening-courant						
Gestorte gelden door derden						
Overige gelden niet zijnde vaste schuld	€ 175.715	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000
Subtotaal	*€ 235.806*	*€ 235.000*	*€ 235.000*	*€ 235.000*	*€ 235.000*	*€ 235.000*
(3) Vlottende middelen						
Contante gelden in kas	€ 498	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400
Tegoeden in rekening-courant (inclusief schatkistverrekening)	€ 131.741	€ 78.219	€ 59.230	€ 50.961	€ 8.199	€ 8.199
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 323.132	€ 322.000	€ 322.000	€ 322.000	€ 322.000	€ 322.000
Subtotaal	*€ 455.371*	*€ 400.619*	*€ 381.630*	*€ 373.361*	*€ 330.599*	*€ 330.599*
Toets kasgeldlimiet						
(4) Totaal netto vlottende schuld	€ 219.566	€ 165.619	€ 146.630	€ 138.361	€ 95.599	€ 95.599
Toegestane kasgeldlimiet	€ 173.952	€ 174.752	€ 180.950	€ 187.758	€ 194.824	€ 202.159
Ruimte	€ 393.518	€ 340.371	€ 327.580	€ 326.118	€ 290.423	€ 297.758

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt een norm, waaraan het renterisico van het totaal van de langlopende geldleningen van de gemeenschappelijke regeling moet voldoen. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal van het komend jaar, met een minimum van € 2.500.000. Voor de gemeenschappelijke regeling is dit 20% van € 2.206.706 = € 441.341. Daarom blijft het renterisico voor de gemeenschappelijke regeling onder de norm.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld in 2025 e.v.

	Gerealiseerd 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1 Renteherziening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2 Betaalde aflossingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Renterisico (1+2)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Renterisiconorm						
Begrotingstotaal	2.121.361	2.131.126	2.206.706	2.289.727	2.375.900	2.465.351
Het bij min. regeling vastgest. %	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	424.272	426.225	441.341	457.945	475.180	493.070
Minimum van renterisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Toets renterisiconorm						
Renterisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0	0	0
Ruimte(+)/Overschrijding(-)	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

Uitzettingen
Het beleid van de gemeenschappelijke regeling Streekarchief Midden-Holland is en zal zijn dat het uitzetten van middelen alleen is toegestaan voor uitoefening van de publieke taak. Aan- en verkoop kan uitsluitend geschieden na goedkeuring door het dagelijks bestuur.

2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1 Personeel & Organisatie
De personele administratie, salarisadministratie en advisering over personeel en organisatie worden gedaan door het cluster HR van de ODMH. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Er wordt gebruik gemaakt van dezelfde arbodienstverlener *ZekerArbo.*

2.4.2 Financiën
Uitgangspunten begroting 2027
Voor de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
1. De financiële kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen van 31 oktober 2025 (zie onder *indexering*)
2. De nota reserves en voorzieningen 2024 – 2027 en de daarbij uitgevoerde risicoanalyse (zie hiervoor onder *2.2. Weerstandvermogen en risicobeheersing*). Hierin is ook de visie verwoord over de wijze waarop de opbouw en aanvulling van reserves geschiedt.
3. Op basis van de businesscase e-depot heeft het Algemeen Bestuur in 2022 gekozen voor een gezamenlijke e-depotvoorziening voor alle deelnemende gemeentes en de ODMH. De businesscase heeft een schatting gemaakt voor de kosten voor de voorziening. Voor de periode vanaf 2024 en dus ook in deze begroting, zijn de kosten opgenomen in de begroting onder het programma Bewaren en Beheren. Om inzicht te kunnen geven aan de deelnemers zijn deze kosten wel apart benoemd in het overzicht Verdeling Bijdragen. Voor de verdeelsleutel is vooralsnog gebruik gemaakt van dezelfde verdeelsleutel als voor de papieren archieven, namelijk op basis van inwoneraantal en opgeslagen meters. Gedurende het project e-depotvoorziening dat tot 2026 zal lopen is deze verdeelsleutel aangepast aan de digitale situatie. Een apart memo geeft hier uitleg over.

Indexering en loonkostenontwikkeling
Voor de indexering en loonkostenontwikkeling hanteert het Streekarchief de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden. De hierop gebaseerde indexering voor de begroting van het Streekarchief 2027 bedraagt 3,8%, een gewogen gemiddelde uit de percentages voor de loonkosten (4,53%) en materiële kosten (2,6%). Voor de jaren 2028 t/m 2030 is in de programmabegroting ook de bovenstaande indexering toegepast. Uitzondering daarop zijn de dotatie aan de voorziening voor het onderhoud van het Gouwedepot en de huur van de Chocoladefabriek. Hiervoor wordt respectievelijk uitgegaan van een index van 7,5% en 3,5%.

Gemeentelijke bezuinigingsopdracht
In het kader van de gemeentelijke bezuinigingsopdracht (ravijnjaar) is in de begroting 2026 een structurele bezuiniging doorgevoerd van 1,42% (€ 28.618).

Inkomsten
Naast de reguliere inkomsten voor de basistaken van het Streekarchief worden inkomsten gegenereerd uit:
- Verhuur van de overcapaciteit van het Gouwedepot aan de gemeente Zoetermeer. Er is een huurovereenkomst afgesloten met de gemeente Zoetermeer in 2016 voor een periode van 20 jaar. Het *Verhuurbeleid Gouwedepot Zuidplas* is hiervoor van toepassing.

- Inkomsten voortkomend uit dienstverleningsovereenkomsten met de gemeente Zoetermeer, met de Omgevingsdienst Midden-Holland en met de Regio Midden-Holland en met andere Verbonden Partijen waarmee in 2026 en 2027 DVO's afgesloten zullen worden.
- Inkomsten voor het beheren van het e-depot voor de 5 gemeenten en de ODMH.
- Incidentele subsidie inkomsten
- Overige inkomsten worden verkregen uit verkopen van producten voortvloeiend uit de programma's in de Chocoladefabriek en verkopen van fotokopieën en fotoreproducties en het leveren van andere diensten.

Inkoop van financiële diensten
Het Streekarchief koopt financiële diensten in bij de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH).

De volgende werkzaamheden worden verricht: boekhouding, opstellen van de managementrapportages, opstellen begroting en jaarrekening, opstellen rechtmatigheidsverantwoording, financieel advies, control en financiële toelichting in de bestuursvergaderingen. De afspraken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO).

Wet- en regelgeving
Er wordt gewerkt in overeenstemming met de Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, en ook voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling SAMH (artikel 212 van de Gemeentewet) en de Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de regeling SAMH (artikel 213 van de Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole gemeenten).

De accountant van het Streekarchief is Wecountancy in Oegstgeest. Ten behoeve van de rechtmatigheidscontrole door de accountant (vastgelegd in artikel 213 gemeentewet en het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten/BAPG) is kaderstelling rechtmatigheid jaarrekening door het algemeen bestuur vastgesteld.
In 2025 zijn vanwege de wetswijziging in de rechtmatigheidsverantwoording diverse interne beleidsstukken geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Dit betreft de Financiële verordening, de Controleverordening, het controleprotocol en het bijbehorende normenkader. Ook is een intern controleplan vastgesteld. De twee laatstgenoemde documenten moeten jaarlijks geactualiseerd worden.

2.4.3 Huisvesting
Het Streekarchief heeft twee locaties: het Gouwdepot (op het bedrijventerrein Gouwepark in de gemeente Zuidplas) en de Chocoladefabriek (aan Klein Amerika in de gemeente Gouda).

Het Gouwedepot voldoet aan alle wettelijke eisen die aan een goede opslag van archief worden gesteld. De archieven zijn daarmee uitstekend geconserveerd. Een deel van de capaciteit van het Gouwedepot, 2000 m', wordt verhuurd aan de gemeente Zoetermeer. Het Streekarchief huurt het pand van de gemeente Gouda en is beheerder van het gebouw namens de andere bewoners, Gemeentearchief Alphen aan den Rijn en de Archeologische collectie van de gemeente Gouda.

De Chocoladefabriek is de voorziening waar de publieksactiviteiten worden uitgeoefend. Met de partners in de Chocoladefabriek wordt jaarlijks een gezamenlijke programmering en communicatie uitgevoerd.

Beide locaties hebben de komende jaren te maken met sterk stijgende kosten voor het gebruik ervan. Bij de Chocoladefabriek vervalt de korting op de huur en voor het Gouwedepot blijken de onderhoudskosten flink te stijgen. Begin 2025 is een nieuwe meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Om hieraan te kunnen voldoen is een forse stijging van de jaarlijks dotatie aan de hiervoor gevormde voorziening noodzakelijk. Ook de sterk stijgende energielasten zorgen voor hogere kosten.

2.4.4 Communicatie

Communicatie wordt gedaan via de eigen website, Bluesky, Facebook, Instagram, jaarverslagen en de maandelijkse nieuwsbrieven. Specifiek voor de programmering in de Historisch OntmoetingsPunten wordt de communicatie in samenwerking met de bibliotheken en historische verenigingen uitgevoerd. Door de bewoners van de Chocoladefabriek wordt het publiek geïnformeerd via de website https://www.chocoladefabriekgouda.nl.

2.4.5 Informatievoorziening en automatisering

Voor het onderhoud van de hardware en bijbehorende servers heeft het Streekarchief tot en met 2026 een contract afgesloten met Heycom ICT. In 2026 wordt het ICT-beheer en telefoonbeheer overgedragen aan de ODMH. Ook het applicatiebeheer zal volledig bij het ODMH belegd worden. Voor de raadpleegomgeving (met onder andere website) en archiefbeheersysteem (waarin alle metadata zijn opgeslagen van de onder het beheer van het streekarchief vallende archieven en collecties) zijn contracten afgesloten met Virtec Memorix. Voor het e-depot is een contract gesloten leverancier Preservica.

2.5 Openbaarheid

Op 1 mei 2023 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet verplicht bestuursorganen om op termijn verschillende categorieën documenten uit eigen beweging openbaar te maken (actieve openbaarmakingsplicht). In de jaarlijkse verantwoording moet verslag worden gedaan van de uitvoering van de Woo. Het SAMH heeft als volgt invulling gegeven aan de verplichtingen uit de Woo. De verplichte informatiecategorieën zijn openbaar gemaakt en worden bijgehouden via de website en/of via de Woo-index waarop het streekarchief sinds 2024 ook is aangesloten.

3. Financiële begroting van Baten en Lasten 2027

3.1 Begroting van baten en lasten (x € 1)

Omschrijving	Realisatie 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten						
In bewaring nemen	32.267	-146.210	-113.943	32.663	-156.318	-123.655
Bewaren en beheren	831.454	-1.013.792	-182.338	876.598	-1.032.034	-155.436
Ontsluiten/beschikbaar stellen	417.957	-642.476	-224.518	433.911	-649.461	-215.550
Educatie, advisering en toezicht	257.528	-336.579	-79.051	198.779	-273.358	-74.579
Overhead	582.154		582.154	589.175		589.175
Treasury	-	-17.183	-17.183	-	-14.000	-14.000
Totaal baten en lasten	**2.121.361**	**-2.156.240**	**-34.879**	**2.131.126**	**-2.125.171**	**5.955**
Mutaties reserves						
Overhead	-	-6.092	-6.092	-	-5.955	-5.955
Totaal mutaties reserves	**-**	**-6.092**	**-6.092**	**-**	**-5.955**	**-5.955**
Resultaat	**2.121.361**	**-2.162.332**	**-40.971**	**2.131.126**	**-2.131.126**	**-**

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten						
In bewaring nemen	33.461	-158.317	-124.856	34.943	-164.333	-129.390
Bewaren en beheren	906.722	-1.069.675	-162.953	942.670	-1.110.322	-167.652
Ontsluiten/beschikbaar stellen	460.992	-673.354	-212.362	481.637	-698.942	-217.305
Educatie, advisering en toezicht	206.621	-283.405	-76.784	214.845	-294.175	-79.330
Overhead	598.910		598.910	615.632	-	615.632
Treasury	-	-16.000	-16.000	-	-16.000	-16.000
Totaal baten en lasten	**2.206.706**	**-2.200.751**	**5.955**	**2.289.727**	**-2.283.772**	**5.955**
Mutaties reserves						
Overhead	-	-5.955	-5.955	-	-5.955	-5.955
Totaal mutaties reserves	**-**	**-5.955**	**-5.955**	**-**	**-5.955**	**-5.955**
Resultaat	**2.206.706**	**-2.206.706**	**-**	**2.289.727**	**-2.289.727**	**-**

Omschrijving	Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten						
In bewaring nemen	36.492	-170.577	-134.085	38.109	-177.059	-138.949
Bewaren en beheren	975.662	-1.152.513	-176.851	1.013.874	-1.196.310	-182.436
Ontsluiten/beschikbaar stellen	503.212	-725.501	-222.289	525.758	-753.071	-227.312
Educatie, advisering en toezicht	224.335	-305.353	-81.018	235.727	-316.957	-81.230
Overhead	636.199	-	636.199	651.882	-	651.882
Treasury	-	-16.000	-16.000	-	-16.000	-16.000
Totaal baten en lasten	**2.375.900**	**-2.369.945**	**5.955**	**2.465.351**	**-2.459.396**	**5.955**
Mutaties reserves						
Overhead	-	-5.955	-5.955	-	-5.955	-5.955
Totaal mutaties reserves	**-**	**-5.955**	**-5.955**	**-**	**-5.955**	**-5.955**
Resultaat	**2.375.900**	**-2.375.900**	**-**	**2.465.351**	**-2.465.351**	**-**

In dit overzicht zijn opbrengsten met een minteken weergegeven.

3.2 Overzicht reserves en voorzieningen (€)

Naam reserve/voorziening	2026	2027	2028	2029	2030
Egalisatiereserve					
Stand per 1 januari	172.054	172.054	172.054	172.054	172.054
Vermeerderingen	-	-	-	-	-
Verminderingen					
Stand per 31 december	172.054	172.054	172.054	172.054	172.054
Bestemmingsreserves					
Nieuwbouw depot *					
Stand per 1 januari	169.748	163.793	157.838	151.883	145.928
Vermeerderingen					
Verminderingen	5.955	5.955	5.955	5.955	5.955
Stand per 31 december	163.793	157.838	151.883	145.928	139.973
Voorzieningen					
Gebruikersonderhoud					
Stand per 1 januari	113.865	105.407	74.662	68.920	55.591
Vermeerderingen	17.439	18.747	20.153	21.664	23.289
Verminderingen	25.896	49.492	25.895	34.993	42.514
Stand per 31 december	105.407	74.662	68.920	55.591	36.367
Totaal	**441.254**	**404.554**	**392.857**	**373.573**	**348.394**

* Dient ter dekking van afschrijvingslasten inrichting Gouwedepot.

3.3 Verdeling bijdragen 2027

Oprganisatie	Verdeelsleutels		Bijdragen 2027				
	1	2					
	Inwoners per 1-1-2026	Aantal m[1] per 1-1-2026	Personeels-kosten (€)	Overige kosten (€)	Kosten e-depot (€)	Extra bijdragen (€)	Totale bijdragen (€)
Verdeelsleutel			*1*	*2*	*1 en 2*		
Gouda	77.803	4.489	366.639	257.793	101.004	1.650	727.086
Krimpen aan den IJssel	29.869	798	140.755	45.827	30.180	750	217.512
Krimpenerwaard	57.894	2.829	272.820	162.463	70.409	3.900	509.591
Waddinxveen	35.525	706	167.408	40.544	33.637	400	241.989
Zuidplas	49.294	1.292	232.293	74.197	49.576	-	356.065
ODMH	-	-			2.000	750	2.750
RMH	-	-				3.000	3.000
Totaal baten en lasten	**250.385**	**10.114**	**1.179.914**	**580.824**	**286.806**	**10.450**	**2.057.994**

De extra bijdragen voor het jaar 2027 zijn ramingen voor additionele dienstverlening in de vorm van:
- Opslag van niet-overgebracht archief voor de gemeente Gouda ad € 500;
- Opslag van niet-overgebracht archief voor de gemeente Krimpen a/d IJssel ad € 0;
- Opslag van niet-overgebracht archief voor de gemeente Krimpenerwaard ad € 900;
- Naamgevingscommissie voor de gemeente Waddinxveen ad € 400;
- Naamgevingscommissie voor de gemeente Gouda ad € 400;
- Historisch Ontmoetingspunten, uren werkgroep voor de gemeente Krimpenerwaard ad € 3.000;
- Web-archief Gouda ad € 750;
- Web-archief Krimpen aan den IJssel ad € 750.

Streekarchief Midden-Holland

MEMO

Verantwoording kostenstructuur e-depot 2027-2030

Aan: Algemeen Bestuur
Van: Dagelijks Bestuur

Datum: 2 april 2026
Betreft: Verantwoording kostenstructuur e-depot 2027–2030

1. Aanleiding

Met de verdere digitalisering van gemeentelijke informatiehuishoudingen en de verkorting van de overbrengingstermijn in de nieuw aan te nemen Archiefwet van 20 naar 10 jaar, neemt het volume aan over te brengen digitale archieven structureel toe. Het e-depot vormt daarbij de kernvoorziening voor duurzame opslag, beheer en beschikbaarstelling van digitale en gedigitaliseerde archiefbescheiden.

In de periode 2022-2026 is de e-depot voorziening ingericht en zijn er diverse pilots uitgevoerd om een beter begrip te krijgen van de werkzaamheden en omvang van de digitale archieven bij de deelnemende gemeentes Voor de begrotingsperiode 2027–2030 is het noodzakelijk de kostenstructuur van het e-depot helder en transparant te verantwoorden, waarbij een voorstel wordt gedaan voor een verdeelsleutel ten behoeve van de deelnemende gemeentes.

2. Uitgangspunten kostenmodel/verdeelsleutel

Het kostenmodel voor het e-depot is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Solidariteit in de basisvoorziening: alle deelnemende gemeenten maken gebruik van dezelfde technische en organisatorische infrastructuur.
2. Toerekening naar gebruik: kosten die direct samenhangen met opslagvolume worden evenredig toegerekend.
3. Transparantie en voorspelbaarheid: gemeenten hebben inzicht in vaste en variabele kosten en in de wijze waarop volumegroei financieel doorwerkt.
4. Schaalvoordeel: groei van het totale volume leidt waar mogelijk tot dalende kosten per terabyte (Tb).

3. Opbouw van de kosten

De kosten van het e-depot bestaan uit twee componenten:

a. Vaste bijdrage per gemeente

De vaste bijdrage dekt de instandhouding van de basisvoorziening en omvat onder meer:

- Licentiekosten van de e-depotsoftware en ondersteunende software;
- Beheer en technisch applicatiebeheer;
- Functioneel beheer en doorontwikkeling;
- Structurele personele inzet (advies, ondersteuning, kwaliteitscontrole, preserveringsbeleid);
- Beveiliging, monitoring en audits;
- Generieke infrastructuurkosten, zoals een gebruikersinterface.

Deze vaste bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd conform de vastgestelde begrotingssystematiek. De verdeelsleutel die wordt gevolgd, is dezelfde als die wordt gebruikt op basis van de inwoners van een deelnemende gemeente.

b. Variabele bijdrage op basis van opslagvolume

Naast de vaste bijdrage betalen gemeenten een variabele vergoeding voor de daadwerkelijk opgeslagen hoeveelheid digitale archieven boven een vastgesteld basisaantal Tb.

- Per gemeente geldt een basisaantal Tb, opgenomen in de vaste bijdrage.
- Voor opslag boven dit basisaantal geldt een prijs per Tb gebaseerd op het gemiddelde van de data eén jaar.
- Opslagkosten gelden ook voor de gedigitaliseerde bestanden van elke deelnemende gemeente tegen een (lagere) prijs per Tb in het e-depot.

4. Ontwikkeling 2027–2030

Voor de komende jaren wordt rekening gehouden met:

- Een structurele toename van het volume aan over te brengen digitale archieven;
- Grotere benodigde modelomgeving bij bereiken limiet aantal Tb
- Versnelde overbrenging als gevolg van de verkorte overbrengingstermijn;
- Toenemende eisen aan informatiebeveiliging en duurzame toegankelijkheid;
- Periodieke investeringen in doorontwikkeling en optimalisatie van de e-depotvoorziening en bijbehorende software.

Wanneer het e-depot de grens van 30 TB aan data overschrijdt, is een opschaling nodig naar een grotere modelomgeving. Deze transitie zorgt ervoor dat het systeem meer opslagcapaciteit, rekencapaciteit en bandbreedte beschikbaar heeft, waardoor dataverwerking en analyses consistent blijven presteren. Zo kan de groei van de datasets probleemloos worden opgevangen zonder dat dit leidt tot vertragingen of beperkingen in de operationele omgeving.

De vaste kosten zullen verder naar verwachting beperkt stijgen als gevolg van indexatie en noodzakelijke kwaliteits- en beveiligingsmaatregelen. De variabele kosten bewegen mee met het feitelijke opslagvolume per gemeente.

Jaarlijks wordt het totaal opgeslagen volume per gemeente gemeten op een vast peilmoment, waarna verrekening plaatsvindt.

5. Risico's en beheersmaatregelen

Risico's

- Snellere volumegroei dan geraamd;
- Extra eisen vanuit wet- en regelgeving;
- Technologische prijsstijgingen bij leveranciers.

Beheersmaatregelen

- Jaarlijkse monitoring van volumeontwikkeling;
- Tijdige bestuurlijke rapportage bij benodigde extra investeringen of afwijkingen;

- Periodieke herijking van de prijzen per Tb indien schaalvoordelen of marktontwikkelingen daartoe aanleiding geven;
- Actieve begeleiding van gemeenten bij planning van selectieve en tijdige overbrenging.

6. Kostenoverzicht e-deepotvoorziening, inschatting 2027-2030 (*)

	Basisvoorziening	**Licentiekosten**	**Personele kosten**	**Overige kosten**	**Tb**	**Totaal**
2027	48.000	22.000	106.312	10.000	300 hot/ 70 glacier	186.312
2028	73.150	22.572	111.097	10.260	300 hot/ 70 glacier	217.079
2029	75.051	23.159	116.095	5.000	300 hot/ 70 glacier	219.305
2030	77.003	23.761	121.319	5.130	300 hot/ 70 glacier	227.213

(*) Onder voorbehoud, uitgaande van een gemiddelde indexering van 2,6% voor materiële kosten en 4,5% voor personele kosten, en exclusief investeringen.

7. Conclusie

Met de gekozen systematiek van een vaste bijdrage voor de basisvoorziening en een variabele, vergoeding voor opslag boven het basisaantal, wordt een evenwichtige, transparante en toekomstbestendige financiering van het e-depot geborgd. Hiermee wordt enerzijds solidariteit in de gezamenlijke infrastructuur gewaarborgd en anderzijds recht gedaan aan verschillen in gebruik en volumegroei tussen gemeenten.

Het bestuur wordt verzocht kennis te nemen van deze verantwoording en in te stemmen met toepassing van deze financieringssystematiek voor de periode 2027–2030.